

**«Χτυπούσαν ανελέητα τα παιδιά με τα μαστίγια
και τα τρυπούσαν με τα ξίφη τους. Παντού
βλέπαμε πτώματα γυναικών, παιδιών και
γερόντων». Μαρτυρίες από τη γενοκτονία των
Ποντίων ...**

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

«Πανταχόθεν του Πόντου αγγέλονται σφαγαί.. εις Κερασούντα.. εις Τραπεζούντα και αλλού. Εάν κατάστασις συνεχιστεί, Ελληνισμός Πόντου εξαφανισθήσεται, πριν η διπλωματία προλάβει ασχοληθεί περί αυτού». Με αυτό το απελπισμένο τηλεγράφημα τον Ιούλιο του 1920, η Επιτροπεία Ποντίων ενημέρωνε με σπαρακτικό τρόπο τον Ελευθέριο Βενιζέλο για τα γεγονότα που αποτέλεσαν την αρχή του τέλους του Ποντιακού Ελληνισμού. Κατά την περίοδο 1914- 1923, οι Τούρκοι θανάτωσαν τουλάχιστον 200.000 Έλληνες του Πόντου. Ο ακριβής αριθμός των θυμάτων δεν έχει προσδιοριστεί, ωστόσο υπάρχουν ιστορικοί και ερευνητές, που υποστηρίζουν ότι αγγίζει τις 350.000. Η σφαγή ήταν αποτέλεσμα του σχεδίου εκτουρκισμού της ευρύτερης περιοχής του Πόντου και στόχος δεν ήταν μόνο οι Έλληνες, αλλά και οι Αρμένιοι. Οι διώξεις είχαν αρχίσει αρκετά χρόνια νωρίτερα, χωρίς όμως να έχουν τον χαρακτήρα της οργανωμένης γενοκτονίας.

Χιλιάδες Πόντιοι εκτοπίστηκαν με τη βία από τα χωριά τους

Την «εκκαθάριση» ξεκίνησε το κίνημα των Νεότουρκων το 1911, τη συνέχισε κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και την ολοκλήρωσε με φριχτό τρόπο ο Μουσταφά Κεμάλ από το 1916 έως το 1923. Τα πρώτα χρόνια, οι Έλληνες του Πόντου οδηγούνταν στα λεγόμενα τάγματα εργασίας, τα Αμελέ Ταμπουρού, όπου μετά τις εξαντλητικές πορείες και την ασιτία, οι περισσότεροι δεν άντεχαν και πέθαιναν. Αργότερα, οι διώξεις πήραν το χαρακτήρα της γενοκτονίας και οι Τούρκοι δεν έδειχναν κανένα έλεος. Σκότωναν εν ψυχρώ άνδρες γυναίκες και παιδιά. Οι συγκλονιστικές μαρτυρίες Στις 19 Μαΐου του 1919, ημερομηνία που έχει καθοριστεί επίσημα σαν ημέρα μνήμης, ο Κεμάλ αποβιβάστηκε στη Σαμψούντα με τις δυνάμεις του. Τότε άρχισε η δεύτερη και πιο φριχτή φάση της ποντιακής τραγωδίας. Σύμφωνα με τον πρόξενο της Αυστρίας στην Τραπεζούντα: «οι Τούρκοι εφαρμόζουν τακτική εκτόπισης του πληθυσμού, δίχως διάκριση και δυνατότητα επιβίωσης, από τις ακτές στο εσωτερικό της χώρας, ώστε οι εκτοπισμένοι να είναι εκτεθειμένοι στην αθλιότητα και τον θάνατο από την πείνα».

*Στις 19 Μαΐου του 1919 ο Κεμάλ αποβιβάστηκε στη
Σαμψούντα με τις δυνάμεις του*

Πολλοί, προκειμένου να σωθούν από τη σφαγή, κατέφυγαν στα γύρω βουνά, ενώ μεγάλο μέρος του πληθυσμού σκορπίστηκε στα βάθη της Μικράς Ασίας και την Ελλάδα. Οι μαρτυρίες όσων επέζησαν έχουν καταγραφεί και τεκμηριώνουν τη γενοκτονία. Σε άρθρο του δημοσιογράφου Τάσου Κοντογιαννίδη διαβάζουμε τη συγκλονιστική περιγραφή μιας αμερικανίδας δημοσιογράφου, η οποία ήταν αυτόπτης μάρτυρας των γεγονότων: «Καθ' οδόν συναντούσαμε ομίλους γερόντων, παιδιών, σε μια ατέλειωτη πορεία μαρτυρίου, όπου έπεφταν νεκροί από την εξάντληση και από τα χτυπήματα των συνοδών Τούρκων. Οι περισσότεροι εκλιπαρούν τον θάνατον. Στην πόλη Μεζερέχ ξαφνικά ακούσαμε φωνές περίπου τριακοσίων μικρών παιδιών, μαζεμένων σε κύκλο. Είκοσι τσανταρμάδες - χωροφύλακες που κατέβηκαν από τα άλογά τους- χτυπούσαν σκληρά και ανελέητα τα παιδιά με τα μαστίγια και τα τρυπούσαν με τα ξίφη τους για να μην κλαίνε. Το θέαμα ήτο πρωτοφανές, φρικώδες! Τα παιδάκια έσκυβαν κι έβαζαν τα χεράκια τους πάνω στο κεφάλι για ν' αποφύγουν τα χτυπήματα. Μία μητέρα που όρμησε για να σώσει το παιδί της δέχτηκε το ξίφος στην καρδιά κι έπεσε κατά γης. Πάθαμε νευρική κρίση! Παντού βλέπαμε πτώματα γυναικών, παιδιών και γερόντων. Η Αμερικανική Υπηρεσία υπολογίζει τους Έλληνες που εξολόθρευσαν οι Τούρκοι στη Σεβάστεια σε τριάντα χιλιάδες!» Οι Νεότουρκοι έβγαλαν και πολλές φωτογραφίες γύρω από τα πτώματά των Ελλήνων του Πόντου. Σε κάποιες φαίνονται να χαμογελούν... Τα φωτογραφικά ντοκουμέντα αποδεικνύουν αυτό που οι Τούρκοι αμφισβητούν. Ότι έγινε οργανωμένη γενοκτονία των Ποντίων.

Τούρκοι φωτογραφίζονται δίπλα στο κρεμασμένο Πόντιο που βρήκε φρικτό θάνατο.

Ο Χ. Τσιρκινίδης συμπεριέλαβε τη μαρτυρία του θείου του Ευριπίδη, στο βιβλίο «Η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου: «Με πολλά βάσανα φτάσαμε στην Κερασούντα. Η πόλη ήταν γεμάτη από ρακένδυτους πρόσφυγες που έφυγαν από την τρομοκρατία των Τούρκων. Εκεί στην Κερασούντα μας προειδοποίησαν οι συμπατριώτες μας. Μαζεύουν όλους του Έλληνες και τους μεν μεγάλους τους κλείνουν στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου για να τους εξορίσουν, κάθε φορά που συμπλήρωνε ο αριθμός των 250 ατόμων, τους δε μικρούς τους οδηγούν με μικρά καύκια σε άγνωστα μέρη. Στην εκκλησία δεν συμπληρώθηκε ποτέ ο αριθμός 250, γιατί εκεί χωρίς φαγητό, νερό, μέσα στις ίδιες τους τις ακαθαρσίες, σε λίγες μέρες πέθαιναν οι περισσότεροι. Με τα ίδια μας τα μάτια είδαμε εγώ και ο αδελφός μου να μεταφέρουν τα παιδιά λίγο παρά έξω από την Κερασούντα και εκεί να τα παραδίδουν στους άγριους τσέτες αντάρτες. Αυτοί τα άρπαζαν από τα πόδια και χτυπούσαν τα κεφάλια τους πάνω στα μεγάλα βράχια της ακτής μέχρι να πεθάνουν». Παρόλο που η πράξη των Τούρκων συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που την καθιστούν γενοκτονία βάσει του διεθνούς ορισμού, οι Τούρκοι δεν το παραδέχονται. Η επίσημη άποψή τους είναι πως οι θάνατοι και οι διώξεις των χιλιάδων Ποντίων συγκαταλέγονται στις συνήθεις απώλειες του πολέμου. ...